

KÜRTÖS

Pilisszentlászlói Hírmondó
 Önkormányzati támogatást nélkülöző cenzúramentes havilap

Templomfelújítás

A ravatalozó előtti tetőzet befejezését követően elkezdődött közel kettőszázötven éves barokk stílusú templomunk bádigos munkáinak felújítása. A sírkerttel övezett templom helyén hajdanában, a 13. században, egy vadászház állt. Ez a vadászház, amit IV. Béla király építtetett, a Buda-Visegrád közötti út pihenőhelyéül szolgált. A vadászház egy újabb tatárbetörés esetén a Nyulak szigetén lévő apácakolostorban tartózkodó leánya, a későbbi Szent Margit menekülési útvonalát volt hivatott biztosítani. A tatárdúlást követően a Pilisben élő remetéket Boldog Özséb, esztergomi nemesi család sarja, összegyűjtötte. Ezekből a nehéz körülmények között élő remetékéből alapította az egyetlen magyar alapítású szerzetesrendet, a Pálosok Rendjét. A Kékes néven említett helyen lévő monostornak igen jó neve volt, hiszen V. Kelemen pápa személyes megbízásából Gentilis bíboros, pápai legátus, az épület falai között próbálta békekötésre bírni Károly Róbertet és a Felvidék legfőbb hadurát, Csák Máté trencsényi grófot, a Felvidék kiskirályát. Arról, hogy a békét egyik fél sem tartotta be, nem a monostor falai tehetnek. Az, hogy Trisztianus, a Pálos Rend főnöke idős korára ide vonult vissza és itt halt meg, tovább erősíti ezt a feltételezést. A mohácsi vést követő esztendőben szerzeteseink a török hódoltság elől a Felvidékre és Lengyelországba települtek át. Ezzel a vadászházból lett monostor és községünk első időszaka is véget ért. Az 1700-as évek első felében települtek ismét vissza a pálosok, akik magukkal hozták a környékükön toborzott szlovák családokat. Természetesen ezek között olyan magyarok is lehettek vagy voltak, akik a török elől északra húzódtak, és ott a másfél évszázad alatt elszlovákosodtak. Tény, hogy már 1750-ben, nagyrészt a monostor anyagából, megépítették a plébániaházat. Ezt követően folytatták a falak bontását, amely anyagokból 1770 tavaszán elkezdődött a templom építése.

Az építkezéshez szükséges szakembereket a pálosok hozták. A munkálatokban a szerzetesek és a betelepült lakosság is részt vett. Az építőanyag a bontásból kiszedett kő és téglavolt.

Mivel a bontott anyagok közül a kő volt többségben, a falakhoz szinte csak követ használtak.

A téglával spórolni kellett, hiszen abból épültek a külső-belső díszpárkányok és a boltkövek.

Szorgalmasan dolgozhattak, hiszen az akkori viszonyokra jellemzően elektromos gépeket nélkülözve vé-

gezték munkájukat. A komoly mestermunkát igénylő 20,80 méter hosszú, 9,60 széles épület, melynek párkánymagassága 8,70 méter és genicmagassága 13,70 méter, 1772-ben Szent László királyunk, templomunk védőszentjének névnapjára készült el. A harangokat akkor még fából készült torony tartotta. Derék szerzeteink sajnos nem sokáig élvezhették verejtékes munkával megépült műüket. II. József kalapos király, az egyetlen magyar alapítású és kedvelt Pálos Rendet is megszüntette. A szerzetesek többsége Lengyelországba vándorolt. Községünk ezek után Pilis-Szent-László, a Pilismarót Egyházi Vallásalapítványhoz került. Az 1772-ben faszervezettel készült tornyot 1805-ben téglafalazattal egészítették ki, így nyerte el jelenlegi formáját. Az 1875-ös felújításkor csupán a torony kapott új zsindeletet. A nagy tetőn csak javítási munkálatokat végeztek. 1892-ben Stephanus Dittrich parochus, Dittrich István plebános úr szervezésében, községi adományokból, elkészült az új orgona. A jelenlegi cementlappadozatot az 1898-as esztendőben kapta. Szintén ebben az évben, július 31-én, az új keresztkupolán való elhelyezése gondos szakmai előkészítést igényelt. A kereszt elhelyezésére sok hívő volt kíváncsi. A tornyot és a kupolát körbe kellett állványozni, kidugó állványzat segítségével húzták fel a nehéz, négy méter magas, tölgyfából készült, aranyozott keresztet. A munkálatokat, valamint a ke-

reszt elkészítését az erre szakosodott szakemberek végezték. A régi írások szerint többek között még mozsárágyú durroztatásával is üdvözölték a felállított keresztet.

1903-ban a rossz állapotban lévő oltárt újíttatták fel. A 130 éves zsindeletet többszöri javítás után 1905-ben új palatetőre cserélték. 1917. február 19-e szomorú nap templomunk és egyházközösségünk történetében. A közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében a leg súlyosabb, százhuszonegy kilogramm súlyú harangot levittették a toronyból.

1926-ban a hívők gyűjtéséből és Erdőközbirtokossági adományokból elkészült és helyére került az új harang. Templomunkon a 20. század második felében is többször történtek felújítási, karbantartási munkálatok:

- 1966 külső vakolás
- 1980 új külső lábazati vakolat
- 1982 belső meszelés, oltár felújítása
- 1992 új tetőszerkezet, cserépfedés, külső vakolás
- 2002 belső lábazatvakolat, belső festés
- 2004 csapadékvíz-elvezetés, kockakő burkolat. Jelenleg a képen látható párkányzat vörösréz burkolata készül. Értesüléseim szerint néhány vörösréz burkolatból készült tetőkibúvó ablak is elhelyezésre kerül.

Franyó Rudolf

Szent Márton napi ünnepély „Ünnepre hívunk zengő szóval...”

A késő őszi naphoz képest igen kellemes idő köszöntötte a Valdorf iskola előadására érkező vendégeket. A helyi lakosság is igen nagy érdeklődéssel érkezett az iskola udvarába. A színpad előtt elhelye-

zett székeket már az előadás megkezdése előtt a korábban érkezők elfoglalták. Az udvaron rég látott tömegű kíváncsi néző gyűlt össze, szorosán egymás mellett állva. Annyian voltak, hogy a régi mondás szerint egy almát sem lehetett volna föntről a földre ejteni. A gondosan elhelyezett gyertyák fénye meghittebbé tette az alsó tagozatos tanulók előadását, amely azok látványos színpadra való felvonulásával vette kezdetét. A gyermekek előadásukat Szent Márton születésével kezdték. A színdarabot betanító pedagógusok derekas felkészítését dicséri az a jelenet, amikor Szent Márton kettévágja köpenyét, és egyik felét a didergő, elesett koldusra teríti. Az előadás végén a kedves nézők nagy

tapssal fejezték ki elismerésüket a látványos előadásról.

Kiegészítésül röviden, a középkor egyik legnépszerűbb szentjéről, akit nem halála miatt avattak szentté: a korabeli írások szerint szülei jómódban élő, de még pogány szlávok voltak. Mártont katonának nevelték. Nem nézték jó szemmel, hogy gyermekük az új vallást követi. Tizenkilenc évesen lett tényleges katona. Katonaéveiről szóló feljegyzések megemlítik szerénységét és szolgálatkészségét. Mint katona, kivívta társai megbecsülését. Huszonkét éves korában megkeresztelkedett. Parancsnoka kérésére azonban még két évet szolgált a római légió kötelékében. Az egyházi rendfokozatok legalsó lépcsőjén kezdte szolgálatát.

Mint diakónus, hazatérése után kezdte el hittérítői munkáját. Számos legendái közül az egyik, amikor püspökké választása előtt a libák közé búvik el. Pozsonyban épült koronázási templomunk védőszentje. A templomban található szoborjelenet által van megörökítve, amikor köpenyének egyik felét a koldusra teríti. A szobor hajdanában a templom a fő oltárát képezte, amelyen tizenegy magyar királyt és nyolc királynőt koronáztak. Néhány látogató meg szokta kérdezni, hogy miért csak a

köpenye felét adta oda a didergő koldusnak? A válasz a következő: a római katonaságnál úgy szólt a rendelet, hogy a katonai felszerelésnek felét a mindenkori császár állta, a másik feléről a katonának kellett gondoskodnia. Nos, Márton törvénytisztelő volt, így az elesett koldusra csak a saját részét terítette. Befejezésül a Márton napi hagyományokból:

November hónapjának tizenegyedik napja a néphagyományban a jobbágytartozás lerovásának ideje,

ezért a Márton napot kiadós libalakkomával és munkatiltalommal ünnepelték. Befejezésül még egy érdekes eset, melyet életrajzírói jegyeztek fel: Pannóniába történő útja során rablók támadták meg, de látva bátorságát, nem bántották, sőt egyik támadóját meg is térítette.

A keresztényi kultúra ápolásáért köszönettel tartozunk a kékvölgyes gyerekeknek és a szervezőknek, akik a helybelieknek is sok, névrre szóló meghívót küldtek.

Hírek a község házáról

A hosszú kampányt követően a tizenhat képviselőjelöltből megválasztott hat képviselő, a polgármesterrel az élen, számos érdeklődő előtt október 20-án megtartotta alakuló ülését. Mint az már köz tudott, Pilisszentlászló Önkormányzat képviselő-testületébe hat jelölt: Kiss Mónika, Vanyák Imre, Petkó Gábor, Hicsák János, Dr. Illés György és Rudolf János jutott. Az alakuló ülést Tóth Attila polgármester nyitotta meg. Üdvözölte Krkosné Hornyák Irént, a Helyi Választási Bizottság elnökét. Köszöntötte a megválasztott képviselő-testület tagjait, valamint a Szentendre Közös Önkormányzati Hivatal munkatársait. Ismertette a napirendi pontokat.

Rudolf János képviselő megkérdezte, hogy mi indokolja a 8. napirendi pont (amely az előző polgármester jutalmazását hivatott eldönteni) zárt ülésen való megtárgyalását?

Tóth Attila polgármester elmondta, hogy az érintett dönti el, hogy igényli-e, hogy ezt a napirendi pontot zárt ülés keretében tárgyalja a testület. **Dr. Molnár Ildikó**, címzetes főjegyző asszony megerősítette Tóth Attila polgármester válaszában a helyességet. Ezt követően a képviselő-testület a napirendet az alábbi sorrendben egyhangúlag elfogadta.

1. Krkosné Hornyák Irén HVB elnök ismertette a rendben lezajlott választási eredményeket.

2. Tóth Attila „Isten engem úgy segítjen!” befejező mondattal letette a hivatalos esküt.

3. A képviselő-testület eskütétele következett. A képviselő-testületi tagok szintén „Isten engem úgy segítjen!” kijelentéssel erősítették meg esküjüket.

A 4. napirendi pont a polgármester tiszteletdíját volt hivatva megállapítani.

Dr. Molnár Ildikó címzetes főjegyző asszony ismertette a társadalmi állású polgármesteri tiszteletdíj jogszabályi hátterét, amely szerint a tiszteletdíj mértéke 149.600,- Ft. összeg, ennek 15%-a költségtérítésként – elszámolás alapján – fizethető ki részére, amely havi bruttó 22.440,-Ft. Ehhez kérte a képviselő-testület formális jóváhagyó döntését. A képviselő-testület a határozati javaslatot 7 igen szavazattal elfogadta.

5. **Tóth Attila** polgármester helyettesítésére, munkájának segítésére Vanyák Imre, Kiss Mónika és dr. Illés György képviselők alpolgármesterekké történő megválasztását kérte.

A képviselő-testület a kérést egyhangúlag elfogadta, így **Vanyák Imre, Kiss Mónika** és **dr. Illés György** személyében községünknek három új alpolgármestere lett.

6. A megválasztott alpolgármesterek „Isten engem úgy segítjen” kijelentéssel erősítették meg esküjüket. A 2014. október 20. napjától érvényes önkormányzati törvény az alpolgármesterek tiszteletdíját a polgármester tiszteletdíjának 70 %-ában állapítja meg. Mindhárom megválasztott és esküt tett alpolgármester a 104.720,- Ft-os tiszteletdíjról nemeslelkűen lemondott. Ez bizony dicséretes és példaértékű cselekedet.

A 7. napirendi pont a Szervezeti és Működési Szabályzat megtárgyalását és elfogadását tartalmazta. **Dr. Molnár Ildikó** címzetes főjegyző asszony ismertette az SZMSZ módosításának szükségességét.

Rudolf János képviselő elmondta, hogy az önkormányzati törvényt, annak terjedelme miatt, a képviselőknek nem volt módja és ideje előzetesen átnézni. Megkérdezte, hogy az SZMSZ módosításáról kötelező-e most dönteni, vagy a döntés elhalasztható.

Dr. Molnár Ildikó címzetes főjegyző részletesen kifejtette a lényegét, hogy nem kötelező, de célszerű most dönteni.

Rudolf János képviselő úgy gondolta, hogy célszerű, de nem kötelező most dönteni.

Javasolta, hogy a következő testületi ülésen döntsenek a Szervezeti és Működési Szabályzat módosításáról, addigra átnézik és megvitatják.

Dr. Illés György képviselő megerősítette, hogy az előterjesztést a törvénynek megfelelően készítették el. Javasolta, hogy a testület a Vagyonnyilatkozat-ellenőrző Bizottság felállításáról és az ülésrendről mindenképpen döntsön.

Rudolf János képviselő előadta, hogy kevésnek tartotta a 100 oldal terjedelmű önkormányzati törvény elolvasására és értelmezésére rendelkezésre álló időt.

A képviselő-testület 4 igen és 3 nem szavazattal a rendlettervezet elfogadását elhalasztotta.

Az ülésrendet hét igen szavazattal elfogadta.

A 8., egyben utolsó napirendi pont az előző polgármester jutalmazásáról szólt.

Dr. Illés György nem kérte a zárt gyűlés megtartását. Elmondta, hogy olyan végkielégítésről van szó, ami a közsférában is ismert. 12 évig volt polgármester, úgy gondolja, hogy ezért az összegért megdolgozott, és meg is fog dolgozni.

Rudolf János képviselő véleménye szerint ez nem jutalom, hanem végkielégítés. Ez a közsférában mindenkinek jár. Annak is, aki jól dolgozott, és annak is, akinek büntetés járna.

Azt kellett volna mondani, hogy ez a polgármester úr végkielégítése, erről nem is kellett volna szavazni, mert ez neki jár.

Tóth Attila polgármester indítványozta az előterjesztés napirendről való levételét.

Egyértelmű álszavazás szerint dr. Illés Györgynek 3 hónap végkielégítés jár, a plusz három hónap jutalomról pedig önként lemond.

A két órán át tartó ülés ezzel véget ért.

Franyó Rudolf

A Pilisszentlászló Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat képviselő-testületébe az induló hét jelöltből az új választási törvény értelmében az első három jutott. A Nemzetiségi Önkormányzat a választást követő hétvégén, október 17-én, szűk körben tartotta meg alakuló ülését. A három jelenlévő: Franyó Rudolf, Hornyák Józsefné, Dombai Gáborné.

Tanácskozási joggal felruházva voltak jelen a gyűlésen: Krkosné Hornyák Irén HVB elnök, dr. Molnár Ildikó címzetes főjegyző, Bartha Enikő irodavezető. Részletek a gyűlésről: a rangidős Hornyák Józsefné, mint korel-

nök, köszöntötte a jelenlévőket és megállapította, hogy az ülés határozatképes. Ezt követően javaslatot tett a meghívóban szereplő napirendi pontok megtárgyalására.

A javasolt napirend:

1. Tájékoztató a 2014. október 12-i nemzetiségi önkormányzati képviseléválasztások eredményéről. Előadó: Krkosné Hornyák Irén, HVB elnök

2. A megválasztott képviselők eskütétele. Előadó: Krkosné Hornyák Irén HVB elnök.

3. A Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat képviselő-testülete elnökének megválasztása. Előadó: Hornyák Józsefné korelnök.

4. A Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat elnökhelyettesének megválasztása. Előadó: nemzetiségi önkormányzat elnöke.

5. A Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő testülete Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása. Előadó: a nemzetiségi önkormányzat elnöke.

6. Tájékoztatás a nemzetiségi önkormányzati képviselők vagyonnyilatkozat-teli és egyéb kötelezettségeiről. Előadó: dr. Molnár Ildikó, címzetes főjegyző.

Egyebek:

1. Hornyák Józsefné korelnök felkérésére, Krkosné Hornyák Irén ismertette a hivatalos választási eredményeket és a jelölő szervezeteket.

A megválasztott képviselők neveit és a rájuk leadott szavazatok számát: Dombai Gáborné 78 szavazat, Hornyák Józsefné 62 szavazat, Franyó Rudolf 83 szavazat.

2. A korelnök megköszönte a beszámolót, majd felkérte Krkosné Hornyák Irént, hogy eskesse fel a képviselőket. Az esküokmány aláírását követően Dombai Gáborné lett felkérve a jegyzőkönyv hitelesítésére.

3. A harmadik napirendi pont keretében Hornyák Józsefné korelnök a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat elnökének Franyó Rudolfot javasolta. A képviselő-

testület három igen szavazattal a javaslatot megszavazta.

4. Az elnökhelyettesi feladatok ellátására Dombai Gáborné képviselő Hornyák Józsefnét javasolta. A képviselő-testület a javaslatot három igen szavazattal elfogadta.

5. Dr. Molnár Ildikó címzetes főjegyző ismertette a Szervezeti és Működési Szabályzat elfogadásának indokát. Ezt követően felkérte a képviselőket, hogy a vagyonnyilatkozat nyilvántartásával és ellenőrzésével két képviselőt bíznanak meg. Személyi javaslatot kért a képviselőktől. Franyó Rudolf elnök javaslatára mindhárom nemzetiségi önkormányzati képviselő megbízást kapott a vagyonnyilatkozatok nyilvántartására és ellenőrzésére.

Hornyák Józsefné kötelezettségvállalónak Franyó Rudolfot javasolta. Franyó Rudolf elnök utalványozónak Hornyák Józsefnét, ellenjegyzőként Dombai Gábornét kérte megválasztani.

6. Dr. Molnár Ildikó címzetes főjegyző asszony kimerítően tájékoztatta a képviselőket a vagyonnyilatkozatról és egyéb kötelezettségeikről.

Több napirendi pont nem lévén, Hornyák Józsefné elnökhelyettes a békés megértésben tartott gyűlést bezárta.

Franyó Rudolf

Štúrovský venček

Slnkom zaliata pešia zóna vívala v nedeľu 19.10.2014 priaznivcov slovenského folklóru na pešej zóne v Štúrove. Konal sa tu v poradí už **6. Štúrovský venček**, venovaný našim seniorom ako pozdravenie pri príležitosti **Mesiaca úcty k starším**. Venček je obyčajne uvitý z viacerých druhov kvietkov a preto aj tento náš Štúrovský venček bol uvitý z pesničiek sólového spevu, piesní spevokolov, tančekov, tancov, tanečných kreácií a hudobných vstupov ľudových kapiel. Tradícia tohto podujatia je šesťročná, ale len po druhý rok sa nám podarilo zorganizovať ho

s medzinárodnou účasťou. Naše pozvanie prijali členovia spevokolu NEZÁBUDKA zo Senváclavu – Pilisszentlászló a mládežnícky súbor zo SLOVENSKÉHO SPOLKU v Mlynkoch – Pilisszentkereszt ktorého umeleckým vedúcim je Levente Galda. Predstavili nám slovenský folklór z Piliša. Krásny pozdrav a dobrú náladu šírili aj ďalší účinkujúci: Detský folklórny súbor MATIČIARIK s rovnomennou ľudovou kapelou z Nových Zámkov, SPEVOKOL pri ZŠ Gbelce, Detský folklórny súbor ŠTÚROVČATÁ zo Štúrova a Hudobné teleso VÝBORNÍCI, pô-

sobiaci pri Miestnom odbore Matice slovenskej v Štúrove.

Dlhotrvajúci potlesk vdáchného občianstva vyjadril poďakovanie účinkujúcim za hodnotný kultúrny zážitok. Týmto mojim skromným článkom by som sa chcela poďakovať v mene Miestneho výboru Matice slovenskej v Štúrove všetkým, ktorí sa podieľali na úspechu tohto podujatia, všetkým seniorom želim dobré zdravie, rodinnú pohodu, účinkujúcim veľa, veľa úspechov na poli folklóru.

Mária Vavreczká

Napsütötte sétálóutca fogadta vasárnap, 2014. október 19-én a szlovák folklórtalálkozó résztvevőit. Itt volt megrendezve a 6. Štúrovi folklórkoszorú, amellyel az időseket köszöntöttük október hónap alkalmából. A virágkoszorú általában többfajta virágból van megkötve, ezért mi is a köszöntőt szólóénekből, énekkarok dalaiból, táncokból, tánckreációkból, zenei előadásokból és a népzenei előadásából állítottuk össze. E kultúreseemény hat éves tradícióval bír, de csak két éve van nemzetközi részvétellel. Meghívásunkat

elfogadta a pilisszentlászlói NEFELEJCS énekcsoport és a Pilisszentkereszti Szlovák Egyesület FIATALOK csoportja, melynek művészeti vezetője Galda Levente. A két vendégcsoport a pilisi szlovák kultúrát mutatta be nekünk. Üdvözlő és a jókedvet árasztott a nézőközönség felé a többi előadó is. A műsorban fellépett a Nové Zámkyi - Érsekújvári Gyermek folklór együttes a MATIČIARIK, és a vele egy néven szereplő folklór zenekar, a Gbelcei-Köbölküti Általános iskolában működő ÉNEKKAR, a Štúro-

vi-Párkányi gyermek folklór együttes, a ŠTÚROVČATÁ és a Matica slovenská mellett működő zenekar, a VÝBORNÍCI. Hosszan tartó taps köszönte meg a fellépőknek az értékes kultúrálisművészi élményt.

Ezzel a szerény kis cikkemmel szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik részt vettek e sikeres kultúreseemény megvalósításában. Minden idős asszonynak és úrnak jó egészséget, családi békeséget, az előadókna további sok sikert kívánok a folklór területén.

Mária Vavreczká

Emlékezés elődeinkre

Genszki István barátomtól nem email-en, nem géppel, de saját kezűleg írt levelet kaptam. Olyan, édesapjától hallott érdekes, a valóságban megtörtént eseményt vetett papírra, amelyről még nem hallottam. Mint az már köztudott, havilapom cenzúramentes. Ezen kézzel írott levelet ezért javítás nélkül közlöm.

Közvetlenül a II. Világháború befejezését követő években történt. A dömörkapui kőbányában dolgozó bányászaink még gyalogszerrel tették meg az oda-visszat.

A reggeli, mintegy hét kilométernyi gyaloglást követő kemény kőfejtés, majd a munka utáni gyaloglás sem tudott rontani kedélyes hangulatukon. A háborút követő kötelező beadások korszaka volt. A nagyobb földdel rendelkező gazdák, akik földjeiket művelték, szintén sokat dolgoztak, hogy teljesíteni tudják beadási kötelezettségüket. Tizenöt-húsz holddal rendelkező kulákság sem nálunk, sem a Pilis környéki településeken nem volt. Némely gazda a földbirtok nélküliekkel szemben gögösen viselkedett. Az egy lóval-tehénrel rendelkezők

is gazdának tartották magukat... Történt egyszer, hogy a bányászcsapat éppen akkor érkezett a főtérre, amikor a kisbíró hirdetését dobolással befejezte. Néhány bányász érdeklődött a kisbíró körül állóktól, hogy mit dobtak. Az egy lóval rendelkező Ciprián bácsi, aki valószínű több novabort ivott a kelleténél, kidüllesztette a mellét, majd emeltebb hangon megszólalt:

– Mit törödtök vele, ez nem a tetveseknek, de nekünk, gazdáknak szólt!

Fizetésnap lévén, Pista barátjával kicsit többet időzött a kocsmában. Szomszédok lévén együtt indultak hazafelé. Ciprián bácsi, aki velük egy utcában lakott, a ház előtti fapadon ülve várta őket és könyörgőre fogta:

– Jaj Pistiko, gyertek gyorsan, segítetek fölállítani a lovamat, mert nem bír szegényke felállni.

Istvánék próbálkoztak, de ketten kevésnek bizonyultak. Csak további segítség által sikerült az elfáradt lovat felállítani.

Genszki István

Ravatalozó előtti tetőszerkezet

Még a rossz idők beköszöntése előtt befejeződtek a ravatalozó előtti tetőszerkezet munkálatai.

A tetőszerkezetet tartó betonpilérek szakzerű kőfaragómunkával tetszetős kőburkolatot kaptak.

Helyreigazítás

A kürtös havilap III. számában, az egyéni listás képviselőjelöltjeink sorrendjének és a szavazatok számának közlésébe hiba csúszott. A 7. helyre Elsík Tamást megelőzve 176 szavazattal Gyurkovits György került. Dombai Bence 111 szavazattal a 11. lett. A hibákért mindkét olvasótól ezen soraim erejével elnézést kérek.

Franyó Rudolf.

Az aszályos esztendő

Részlet Franyó Rudolf: *Elbeszélések a Pilisből c. könyvéből*
(4. rész, befejezés)

Így a család tizedik gyermekét Mattyasovszky plébános úr a vasárnapi szentmise végén, Sándor névre keresztelte.

A keresztanyaságot Rozália húga, Anna vállalta, aki férjével gyalog jött át az erdei ösvényen Pilisszentkeresztről. Keresztelő után ismét a rendes kerékvágásba tért a család élete. A szülés utáni hetekben Etela és Stázi felváltva segítettek gyengélkedő édesanyjuknak a háztartási teendőkben.

József a két legényke segítségével a Húsvét előtti hetekben újból felszántotta és elboronálta két földjét, majd elvetette gabonáját. Nem voltak egyedül a határban, hiszen az egész falu kivonult helyretenni az őszi szántást, majd bizakodva vetették a gabonát. Az előző évben feltört földbe krumplit ültettek, amelyet szintén fáért cserélt Tahitótfalun.

– Hej, fiaim, Isten segedelmével csak átvészeltük a telet! - mondta, nagyot nyújtózva egyik este, a vacsorát követő beszélgetés közben.

– Azért mi is segítettünk neki! – jegyezte meg huncutul kidüllesztett mellel Géza, a középső legény.

– Bizony, jól mondja a mondás: „Segíts magadon ember, az Isten is megsegít!”

– Isten segítségével nélkül azonban nem megy – szolt rá lábadozó édesanyja.

– A télire való már a földben van, de mit adunk addig az állatoknak, mikor bizony már nekünk is alig van elesegünk? – tette fel a kérdést férje felé fordulva.

– Majd levágjuk a borjút, és akkor több jut a tehénkének és Sanyinak – jegyezte meg nagyot sóhajtva a családfő.

– Kár azt levágni, hiszen csupa csont és bőr. Vácon vásár lesz a hétvégén, kösd a kocsi után, aztán add el, vagy cseréld el választási malacokra!

– Mi is megünk édesapánkkal! – kiáltották a legénykék.

Szép tavaszias idő volt, így már előtte való nap elindultak. Nagy sikerük bizony nem volt a borjúval.

Vizont volt némi szerencsájük.

Az egyik gazda, aki választási malacokat árult, hamar túladdott kétalomnyi malacán. Mindkét alomból maradt neki vizont egy-egy nagyon vézna malackája, melyek után már senki nem érdeklődött. József a fiaira bízván az állatokat és a kocsit, járta a vásárt.

– Vissza nem vihetem, takarmány nélkül a következő vásárig még soványabb lesz, ha kibírja addigra szegény

pára – szabadkozott fiai előtt, majd hamar megkötötte az üzletet a malacok gazdájával. Még két zsákot is kapott, legyen miben elvinni a malackákat.

– Jól van fiúk, már indulhatunk is hazafelé, de nem vágunk neki a szerpentes útnak, mert Sanyink nem bírná felhúzni a szekeret. Elmegyünk Nagymarosra és ott kelünk át a Dunán Visegrádra. Onnét a Lepence-patak melletti úton enyhébb az emelkedő.

Így is tettek. Elindultak Nagymaros felé. Sok emberrel találkoztak. Mikor lekanyarodtak a Szob felé vezető útról, utolértek egy szénásszekeret, melyet egy tehén húzott. Sanyinak, aki jó tempóban húzta az üres szekeret, lassítani kellett. Az út keskeny volt az előzéshez. Egy darabig követték, majd Géza, aki türelmetlenebb volt, megszólalt.

– Édesapám, szóljon már annak a bácsinak, hogy engedjen előre!

József, aki a kocsi mellett gyalogolt, meggyorsította lépteit. Az előtte haladó szénásszekér gazdája, megigazítani a szénát, megállt. József, fuvaros szokás szerint, jobb kezét a sapkájához emelve, illedelmesen köszöntötte:

– Adjon Isten, szép jó napot!

A nagydarab férfi keze kelleetlenül emelkedett kalapja karimájához.

– Nem állna oldalt egy kicsit, oszt úgy igazítaná meg a... szénáját? – kérdezte volna József, de torkán akadt a szó.

Remegés fogta el, fejét elöntötte a vér. A kalap alatt nagyon ismerős arcot látott. Ezt az arcot látta álmatlan éjszakái sötétjében... A kalap alól mit sem sejtő, fáradt szempár nézett. A fogatlan szájból, föntről középen kettő, dohánytól sárga fog lógott.

– Ejha, hát csak összehozott minket ismét a teremtőnk!...

A napégette homlok hirtelen elfehéredett, aztán a fehérség lassan lehúzódott az álláig.

– Megismersz?!

– Mit akar... ki maga? Soha életemben nem találkoztam magával!

– Nem? ...Hát a Lepence-pataknál ki állított meg? Ki szegezte fejemhez a revolvert?

– Biztos összetéveszt valakivel!

József kirántotta kezéből a villát. A férfi a lendületből elvágódott. Az út porában feküdvé felpillantott rá.

– A feleségem... meghalt... Ez a gyermek maradt – mutatott a szekér elején ülő hároméves forma gyerekre.

– Miért raboltál ki a barátaiddal? Nekem több gyermekem van és biztos szegényebb vagyok, mint ti.

– Vigye a tehenemet, akár szekereztől, csak bocsásson meg és ne bántson! Nagy az ínség. Vigye a tehenemet, ha mondom! Maradjon köztünk az a csúf cselekedetem. Béküljünk ki – mondta az út porában fekvő.

– Tönkretettél! Az imént kellett eladnom lesoványodott borjúmat!

– Mondom, hogy vigye a tehenemet!

József közelebb lépett hozzá és felemelte a háromágú vasvillát.

–Jaj, ne! – könyörgött imára kulcsolt kézzel.

József magasabbra emelte a villát. Két fia sikongatott:

– Édesapám, ne bántsa! – kiáltotta az idősebbik.

– Kérjük tőle vissza a búzát! – javasolta Géza.

– Asszonyom a temetőben, itt ez a kisgyerek, alig négyéves, mi lesz vele? Elpusztul szegénykém! Bocsáss meg bátyám, ha nem kell a tehenem, megadom a gabonát. Ne kárhozzál elmiattam!

– Te meg imádkozz Istenhez! – lihegte József és keresztet vetett, majd dühét levezetve a földön fekvő ember mellé tövig a földbe vágta a villát.

Ezt követően teljes testében remegve mozdulatlanul állt fölötte. A férfi, mikor meglátta a tövig földbe vágott villát, rémülete alábszállt. Térdre emelkedett, majd átfogta József lábait, és hálát rebegtek ajkai. Addigra már József fiai is odamerészkedtek, és kétoldalt hozzásimultak a még mindig remegő édesapjukhoz.

Erre a szénaszekér elején ülő fiúcska is lecsúszott a szekérről és hátulról átölelte térdeplő édesapját.

József lefejtette lábáról a szorító kezeket, majd fiait válluknál átölelve, tántorgó léptekkel indult kocsijához.

A térdeplő férfi föltápáskodott, majd gyermekét visszarakta a szénásszekérré.

József megfogta lova kantárját és kikerülte az előtte lévő szekeret, majd megállt, megfordult, és kocsisköszöntéssel, kezét kalapjához emelve, elköszönt.

Föülte a fiaihoz és hallgatott.

– Bizony, bizony édesapám, csak jobb ez így, hogy nem döfte belé a villát! - mondták fiai.

– Jobb bizony, fiaim, mert az ítékezés az Isten dolga... – mondta bólogatva József.

(vége)

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi Sándor utca 55.

Felelős szerkesztő – kiadó: Franyó Rudolf.

E-mail: franyorudolf @ freemail. hu Telefon: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomda: Technova 2004 Kft.

Nyomdai előkészítés: Nóniusz Rita * noniuszrita@gmail.com

Megjelenik havonta